

**Vypořádání připomínek
(5. Struktura revidovaného RVP ZV)**

Jan Jiterský

Obsah

1. Okruh připomínek 1: Obsah, struktura RVP ZV (okruh 1).....	3
Shrnutí připomínek.....	3
Vypořádání	3
2. Okruh připomínek 2: Digitální nástroj (okruh 2).....	3
Shrnutí připomínek.....	3
Vypořádání	4
3. Okruh připomínek 3: Tvorba předmětů ze vzdělávacích oborů a oblastí (okruh 3).....	4
Shrnutí připomínek.....	4
Vypořádání	4
4. Okruh připomínek 4: Opt-out (okruh 4)	5
Shrnutí připomínek.....	5
Vypořádání	5
5. Okruh připomínek 5: Minimální očekávané výstupy, žáci s LMP, žáci hraniční, školy a třídy 16/9 (okruh 5)	5
Shrnutí připomínek.....	5
Vypořádání	5
6. Okruh připomínek 6: Ukázkové lekce, učební materiál, rozpracování až do úloh ukázkových, ověřovacích (okruh 6)	6
Shrnutí připomínek.....	6
Vypořádání	6
7. Okruh připomínek 7: Formulace textu (okruh 7).....	6
Shrnutí připomínek.....	6
8. Okruh připomínek 8: Doporučené/povinné učivo, osnovy, stěhování, návaznost, obsahů (okruh 8)	8
Shrnutí připomínek.....	8
Vypořádání	8
9. Okruh připomínek 9: Obrázek na str. 20 (okruh 9).....	8
Shrnutí připomínek.....	8
Vypořádání	8
10. Okruh připomínek 10: Vzdělávací obsah - k předání na NPI (okruh 10)	8

Shrnutí připomínek.....	8
Vypořádání	8
11. Okruh připomínek 11: Struktura oborů, oblastí (okruh 11).....	9
Shrnutí připomínek.....	9
Vypořádání	9
12. Okruh připomínek 12: Praktická realizace, implementace, očekávané změny po revizi (okruh 12).....	9
Shrnutí připomínek.....	9
Vypořádání	9
13. Okruh připomínek 13: Pojmy, slovníček (okruh 13).....	10
Shrnutí připomínek.....	10
Vypořádání	10
14. Okruh připomínek 14: Struktura HS (okruh 14)	10
Shrnutí připomínek.....	10
Vypořádání	10
15. Okruh připomínek 15: Propojení klíčových kompetencí, gramotností a vzdělávacího obsahu (okruh 15)	10
Shrnutí připomínek.....	10
Vypořádání	11
16. Okruh připomínek 16: Proces revize, celkové nastavení revizí (okruh 16).....	11
Shrnutí připomínek.....	11
Vypořádání	11
17. Okruh připomínek 17: Kompetenčně gramotnostní pojetí kurikula (okruh 17).....	11
Shrnutí připomínek.....	11
Vypořádání	11
18. Okruh připomínek 18: Organizace výuky, individualizace, spojení žáků z různých tříd (okruh 18).....	11
Shrnutí připomínek.....	11
Vypořádání	11
19. Okruh připomínek Y: Pro informaci (okruh 19).....	12
Shrnutí připomínek.....	12
Vypořádání	12
20. Okruh připomínek Z: Patří do jiné kapitoly (okruh 20)	12
Shrnutí připomínek.....	12
Vypořádání	12

1. Okruh připomínek 1: Obsah, struktura RVP ZV (okruh 1)

Shrnutí připomínek

Jedná se o velkou skupinu připomínek, které míří do oblasti samotné struktury a obsahu RVP ZV. Část z nich se věnuje uvedení nebo naopak požaduje neuvedení Dalšíh vzdělávacích oborů (DVO) - někdo DVO požaduje integrovat do existujících vzdělávacích oblastí, pro někoho je důležité, aby DVO zůstaly samostatně, protože ostatní vzd. oblasti se měnit nebudou, ale v DVO jsou vzdělávací obsahy, které podléhají aktuálním změnám více. Objevují se požadavky na to, aby RVP ZV obsahoval konkrétní pedagogické strategie, naopak pro některé se jedná o omezení "svobodného zpracování ŠVP" nebo zbytečný obsah, který RVP dělá objemnější. Část připomínkujících by uvítala v RVP ZV výčet platné legislativy, pro část přispěvatelů je to zbytečná část, která by mohla tvořit např. přílohu. Pro někoho by standardy měly být součástí RVP ZV, a nikoliv jen nepovinnou přílohou, pro jiné to opět omezuje svobodnou tvorbu ŠVP. Mnoho uvedených připomínek se týkalo textu popisujícího současný stav a identifikaci problémů současného nastavení.

Objevily se podněty na zrušení dvoustupňového kurikula (RVP – ŠVP).

Dalším podnětem byl požadavek na doplnění "slovníčku použitých výrazů v RVP ZV" - doplnění o anglický překlad a příbuzné pojmy/synonyma.

Také rozsah RVP ZV bylo jedním z připomínkovaných témat. Často se objevoval požadavek na maximální zestručnění obsahu a uvedení jen "důležitých" částí. Problémem je, že pro každou skupinu připomínkujících je důležitost různých částí rozdílná.

Vypořádání

Je tedy zřejmé, že na podobu struktury a na to, co má samotné RVP ZV obsahovat panuje mnoho často protichůdných názorů a to, co pro někoho může být jasným vodítkem a nepostradatelnou částí, je pro jiného omezením a příliš svazující. Kritika či adorace standardů, kritika či absence konkrétních postupů (pedagogických strategií), návodů či příkladů atp. není úplně na místě, neb se jedná o popis současného stavu, a nikoliv návrh do budoucna. Důležité podněty jsou ty, které míří k navrhovaným úpravám a doporučení.

V případě návrhů na zrušení dvoustupňového kurikula (RVP-ŠVP) a zavedení pouze jednoho společného zadání nebylo návrhu vyhověno. Řešením pro školy, které se v této fázi nechtějí věnovat kompletnímu zpracování vlastního ŠVP budou dány k dispozici části modelových ŠVP, ze kterých si svůj vlastní ŠVP budou moci jednoduše poskládat.

Podnět na doplnění "slovníčku použitých výrazů" o anglický překlad a příbuzné pojmy/synonyma byl zapracován.

V tématu stručnosti RVP ZV lze vyhovět tím, že do textu HS bude dopsáno: "V rámci tohoto digitálního nástroje bude jasně oddělena část RVP ZV, která bude závazná a část, která bude tvořit nabídku či podporu pro realizaci této závazné části."

2. Okruh připomínek 2: Digitální nástroj (okruh 2)

Shrnutí připomínek

Připomínky k tomuto tématu jsou vesměs velmi pozitivní. Přispěvatelé vítají nejen digitální podobu prezentace RVP ZV, ale hlavně příslib zjednodušení práce se ŠVP. Objevují se samozřejmě i obavy o naplnění tohoto příslibu, obavy z nového systému, který bude třeba ovládnout, obavy z povinnosti tento nástroj používat a v neposlední řadě obavy o kvalitu nabízených výukových celků a úloh. Navrhováno je ustanovení skupiny, která bude zabezpečovat aktualizaci učebních a ověřovacích úloh, ukázek vyučovacích celků atd. Některé

dotazy míří k plánovanému využití systémů pro tvorbu ŠVP, které školy v současnosti používají, např. InspIS ŠVP atp. Pro některé připomínající je přínosné, že se bude jednat o společný nástroj (prezentace RVP i podpora tvorby ŠVP), pro jiné by bylo smysluplnější, kdyby se jednalo o dva zcela oddělené nástroje. Některé příspěvky upozorňují na to, že současná ŠVP nejsou veřejně přístupná. Pro jiné je zveřejnění ŠVP ohrožením know how školy. Objevily se návrhy na doplnění dalších funkcionalit digitálního nástroje.

Vypořádání

Předně je třeba říci, že hlavním tématem je digitální nástroj pro prezentaci RVP ZV. Tedy nástroj, který z žádný ze současných systémů nenabízí. Jeho další plánovanou funkcí je možnost si ve stejném prostředí "poskládat" svůj školní vzdělávací program. Důležité je opakovaně zmínit (v dokumentu HS je uvedeno), že se nebude jednat o povinnost tento nástroj pro tvorbu ŠVP používat, ale o nabídnutou možnost. Tedy těm, kterým vyhovují současné systémy (např. InspIS ŠVP) nebude bráněno v jejich používání. Plánovanou funkcionalitou nástroje pro tvorbu ŠVP je jeho funkční propojení se školními informačními systémy tak, aby bylo možné ze ŠVP vytvořeného v tomto nástroji používat zadané údaje pro plánování a vyhodnocování výuky (např. zápis do TK). Co se týká veřejně přístupných ŠVP, tak v současné době platí povinnost škol zveřejnit ŠVP na přístupném místě ve škole nebo školském zařízení. Do školního vzdělávacího programu může každý nahlížet a pořizovat si z něj opisy a výpisy atd. Zavedení povinnosti škol umožnit ke svému ŠVP i dálkový přístup by vyžadovalo změnu platné legislativy. Nově vytvořený nástroj by naplnění této povinnosti umožnil realizovat velmi snadno. Obavy o ztrátu know how nesdílíme, protože by školní vzdělávací program měl být vždy koncipován na podmínky dané školy a má-li být funkční, nelze ho převzít "bez dalšího". Podněty na další funkcionality budou předány jeho tvůrcům. Obavy o kvalitu nabídky výukových celků, ukázkových či ověřovacích úloh vnímáme. Předpokládáme, že do jejich tvorby budou zapojeni také učitelé z praxe, kteří budou jejich kvalitu ověřovat přímo při výuce.

3. Okruh připomínek 3: Tvorba předmětů ze vzdělávacích oborů a oblastí (okruh 3)

Shrnutí připomínek

Do této skupiny patří připomínky k textu HS, který hovoří o akcentaci možnosti vytvářet na úrovni ŠVP (tedy školou) předměty např. integrací vzdělávacích oborů nebo jejich dělením, a to i napříč vzdělávacími oblastmi. Objevují se obavy z toho, že tuto integraci bude tvořit NPI nebo že pro takové vytváření předmětů nebude školám poskytnuta odpovídající podpora. Objevil se též požadavek na konstatování legitimacy jediného předmětu.

Vypořádání

Předně je třeba znovu zopakovat, že vytváření předmětů bude i nadále v kompetenci každé školy, a to na úrovni ŠVP. Hlavní směry uvádí, že bude akcentována možnost vytvářet předměty i napříč jednotlivými vzdělávacími obory, integrací nebo dělením jejich obsahu, a to i napříč vzdělávacími oblastmi. NPI bude poskytovat metodickou podporu školám, které o to budou stát, při takovém vytváření předmětů. Mj. i pomocí modelových školních vzdělávacích programů. Vytvoření jediného předmětu ze všech vzdělávacích oblastí možné je již nyní a musí vycházet vždy z pojetí vzdělávání v konkrétní škole. Nelze ho tedy jednoznačně doporučit na úrovni tohoto koncepčního dokumentu.

4. Okruh připomínek 4: Opt-out (okruh 4)

Shrnutí připomínek

Jako v některých ostatních tématech i zde se objevují připomínky, jejichž autoři zavedení opt-out vítají např. jako možnost ověřit některé postupy a přístupy, vyhodnotit je a případně přijmout jako systémové. U některých připomínek se objevuje názor zacílit možnost opt-out na konkrétní části RVP - např. učební plán, uzlové body atp. Objevují se také opačné podněty, které v zavedení opt-out vidí mnohá rizika. Například nesystémovost, prohlubování problematické návaznosti jednotlivých stupňů vzdělávání, obavu o osud přestupujících žáků, posílení nerovného přístupu ke vzdělání. Některé připomínky upozorňují na existující možnost využití tzv. pokusného ověřování. Dokonce se objevují konkretizace oblastí, ve kterých by mohlo být pokusně ověřováno. Např. experimentální RUP – navržení vlastní časové dotace vzdělávacích oblastí a předmětů; inovace systému uzlových bodů s formativním přesahem, návrh a ověření modelu kariérního provázení/vzdělávání pro oba stupně ZŠ, modely místně zakotveného učení pro projektovou výuku v rámci udržitelného rozvoje; vytvoření mapy kompetencí a metodiky pro práci s ní v průběhu celé školní docházky; systém propojování formálního a neformálního vzdělávání, atd.

Vypořádání

V HS je uvedeno, že na zavedení opt-out nepanuje v Expertním panelu shoda a mělo by o něm být rozhodnuto do budoucna. Doplněno bude, že je třeba vést i nadále veřejnou a odbornou diskuzi k tomuto tématu. Pokusné ověřování bylo explicitně zmíněno.

5. Okruh připomínek 5: Minimální očekávané výstupy, žáci s LMP, žáci hraniční, školy a třídy 16/9 (okruh 5)

Shrnutí připomínek

V souvislosti se stanovením minimální úrovně očekávaných výstupů byly zaslány podněty a návrhy požadující návrat k “příloze upravující vzdělávání žáků s LMP” a to s konkrétními parametry odkazujícími se na “dobrou praxi v minulosti”. Podněty zmiňovaly i žáky tzv. hraniční (tedy ještě nenaplnující definici žák s LMP), pro které v současnosti nelze uvažovat o realizaci minimální úrovně OV. Připomínky se v souvislosti se školami 16/9 dotýkaly též možnosti samostatného rámcového učebního plánu, který by např. umožňoval těmto školám učit pouze 1. cizí jazyk a až od 6. ročníku, více hodin PV atd. Požadována je větší podpora škol 16/9. Objevily se i pozvánky pro Expertní panel k návštěvě tzv. “paragrafových škol”. Opakovaně byl zmíněn požadavek na zapojení učitelů z těchto škol do procesu revize a tvorby RVP ZV, formulace očekávaných výstupů.

Vypořádání

Návrat k samostatné příloze RVP pro žáky s LMP není možný. Jak je zmíněno v HS, budou definovány minimální úrovně očekávaných výstupů pro žáky s LMP. Tento proces bude probíhat za účasti nejen odborníků z akademické sféry, ale též učitelů z praxe a speciálních pedagogů. Vzhledem k plánu vzdělávací obsah modernizovat, aktualizovat a redukovat vznikne prostor i pro žáky tzv. hraniční. Současně za použití podpůrných opatření jako např. pedagogická intervence bude možné rozvíjet individuální vzdělávací potenciál každého žáka. Úpravě rámcového učebního plánu se věnuje samostatná pracovní skupina a podněty, které se ho týkají byly této skupině předány. Podněty k metodické podpoře škol 16/9 budou základem pro plánování celé implementační fáze. Se zapojením učitelů z praxe a odborníků na inkluzivní vzdělávání počítáme. V měsících květen a červen probíhala výběrová řízení do pracovních skupin, které se budou v následující fázi tvorbě RVP věnovat.

6. Okruh připomínek 6: Ukázkové lekce, učební materiál, rozpracování až do úloh ukázkových, ověřovacích (okruh 6)

Shrnutí připomínek

V této skupině připomínek se objevovaly obavy nad závazností ukázkových lekcí a úloh a úloh ověřovacích. Zároveň byly ale zmiňovány potřeby uvést i doporučené postupy a pedagogické strategie, které jsou optimální pro dosažení stanovených očekávaných výstupů. Některé připomínky zmiňovaly obavu, aby ukázkové lekce nebo úlohy neodkazovaly na konkrétní učebnici. Také role učebnic byla zmiňována a pro některé přispěvatele hrají pozitivní roli a je třeba tuto roli posilovat pro jiné naopak. Pro některé jsou současné učebnice zaměřené jen na znalosti pro jiné dávají dobrou podporu pro kompetenční pojetí výuky a není třeba "systém zbytečně komplikovat a zavádět nové pojmy (například kompetence, gramotnosti, průřezová témata, ...), které nejsou jasně definovány a jejichž význam je proto nejasný".

Vypořádání

RVP ZV bude koncipován jako digitální nástroj, jehož "povinná část" bude končit očekávanými výstupy. Ukázky úloh a pedagogických strategií budou nabídkou pedagogům, kteří o takovou podporu stojí. I nadále se počítá s tím, že ani učivo ani ukázkové či ověřovací úlohy nebudou pro školy závazné. Rozporuplnost názorů na kvalitu a přínos učebnic je pochopitelná a může vycházet z osobní zkušenosti každého přispěvatele. V rámci procesu revize je nutné komunikovat nejen s tvůrci učebnic a učebních materiálů, ale též s nakladateli, aby pojetí této části podpory pedagogické práce bylo s cíli revize souladné.

7. Okruh připomínek 7: Formulace textu (okruh 7)

Shrnutí připomínek

V této části zmiňujeme stručně jednotlivé připomínky, ke kterým rovnou přiřazujeme vypořádání.

- Chybí informace o minimálních výstupech, vede to k úvaze, že minimálními výstupy v současném pojetí bude do budoucna jádrový vzdělávací obsah.
  - Vypořádání: Do textu v kapitole 5.1. bude doplněno.
- Doplnit k přístupnosti digitálního nástroje i veřejnost.
  - Vypořádání: Doplněno.
- Doporučuji se vyhnout emotivně zabarveným a subjektivně hodnotícím výrazům typu "nejjemnější struktura"
  - Vypořádání: Přeformulováno.
- Není duplicitní (částečně) str 21 řádek 8 - 17 a str 23 řádek 1 - 13
  - Vypořádání: Sjednoceno.
- Připomínka k formulaci věty: "Přestože současné formulace cílů ZV se jeví jako vyhovující, není jisté, zda v praxi škol došlo k úplnému pochopení, jakým konkrétním způsobem mají být tyto cíle naplňovány."
  - Vypořádání: Jedná se o konstatování, že některé školy si s naplňováním těchto cílů nevědí úplně dobře rady a volají po konkrétní podpoře, nabídce způsobů, jak stanovených cílů efektivně dostat.
- Str. 15, ř. 27 doplnit o: nebo zda by se měla minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů vymežit i pro žáky bez podpůrných opatření, a to nejen pro přechod mezi druhým a třetím stupněm, ale i pro přechod mezi prvním a druhým stupněm, popř. i na prostupy do celoživotního, zájmového, mimoškolního učení.

- Vypořádání: Text tuto otázku otevírá a předpokládá vedení odborné debaty na toto téma. Ke konkrétnímu vymezení např. „pro žáky bez podpůrných opatření“ je třeba právě na základě této diskuze dospět. Připomínka nebyla zpracována
- Připomínky typu: Tendence ve vzdělávání doporučuji doplnit o „zvyšování participace/zapojení a zodpovědnosti žáků za vlastní proces učení a zavádění demokratických procesů pro společné rozhodování žáků a učitelů včetně společného nenásilného řešení konfliktů“, přičemž "demokratickým procesem" nemíníme hlasování, ale DIALOGICKÉ procesy
  - Vypořádání: Připomínky se váží k textu na str. 13 Popis současného stavu a je pouhým konstatováním. Připomínky nebyly zpracovány s tím, že zmiňovaná témata byla propsána do jiných částí HS.
- Doporučuji nepracovat s "preferovanými směry vzdělávání"
  - Vypořádání: Upraveno.
- Nahradit slovo "materiálům" - za ukázkám/nápadům, apod. (slovo materiál odkazuje na fyzický nosič).
  - Vypořádání: Upraveno.
- Spojení slov "naučný předmět" považuji za velmi zastaralé a vágní.
  - Vypořádání: Upraveno na "naukový".
- RVP a další kurikulární dokumenty musí být srozumitelné pro většinu veřejnosti.
  - Vypořádání: Upraveno.
- Zadání pro NPI v bodech (v kap. 5.4.)
  - Vypořádání: Upraveno.
- Na řádku 16 se hovoří o kapitolách 2.4 a 2.5, ale není jasné, kde jsou, stejně jako na řádku 17 je zmíněna kapitola 4.2.
  - Vypořádání: Upraveno.
- Je tedy zcela mylná následující formulace: (s.15) "Etická výchova, Filmová/audiovizuální výchova, /.../ – nejsou povinnou součástí základního vzdělávání.
  - Vypořádání: Jedná se o komentář ke kapitole Popis současného stavu... (s.15) a nikoliv navrhovaného řešení. Připomínkový text je pouhým konstatováním. Připomínka nebyla zpracována.
- Nadpis kapitoly 5.3 do souladu s následujícím textem
  - Vypořádání: Upraveno.
- Připomínky upozorňují na absenci genderové perspektivy v dokumentu HS.
  - Vypořádání: Doplněno.
- Str. 14, ř. 20 - Doporučujeme tedy.... Doporučující věta se nachází v oddíle Popis současného stavu.
  - Tato věta byla odstraněna, obsah přesunut do jiné kapitoly.
- Str. 14, ř. 16 - zmiňován akcent na "přijímací zkoušky" jako cíle vzdělávání.
  - Text neobsahuje odkaz na "přijímací zkoušky", ale další vzdělávání. Další vzdělávání je možné realizovat bez přijímacích zkoušek a podstatné je, že cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky kompetencemi, které jim k tomuto vzdělávání dopomohou. A nejen to, také kompetencemi, které jsou důležité pro uplatnění ve společnosti. Připomínka nebyla zpracována.

8. Okruh připomínek 8: Doporučené/povinné učivo, osnovy, stěhování, návaznost, obsahů (okruh 8)

Shrnutí připomínek

Do této skupiny připomínek mířily podněty k závaznosti učiva. Velká část přispěvatelů žádala návrat k jednotným osnovám a pevně stanovenému obsahu (často učivu) pro jednotlivé ročníky, někde dokonce po kratších časových úsecích. Objevoval se odmítavý postoj k možnosti/nutnosti vytvářet školní vzdělávací programy. Velmi častými důvody byly nejasnost pojetí klíčových kompetencí a také případné stěhování žáků mezi školami.

Vypořádání

Návrat k jednotným osnovám by byl v rozporu se Strategií vzdělávací politiky ČR do roku 2030+. Revize RVP ZV mění pohled na vzdělávání, které bude zaměřeno na samotného žáka a jeho individuální rozvoj vzdělávacího potenciálu. Jednotné a povinné učivo umístěné do konkrétního ročníku nebo jiného časového úseku by bylo proti tomuto cíli. Podporou pro školy, které o ni budou stát, budou modelové části ŠVP (tedy třeba učební osnovy předmětů), které budou moci pro plánování a realizování využít. K často uváděnému důvodu pro zavedení jednotných osnov - stěhování sdělujeme, že dle analýzy dochází meziročně k přestupu mezi školami u méně než 1% žáků. Dalším argumentem je skutečnost, že ani přestup z jedné třídy do druhé v rámci téže školy nezaručuje plynulou návaznost v získávání dovedností a rozvoji klíčových kompetencí a gramotností. Vždy je třeba provést individuální pedagogickou diagnostiku a pomoci přestupujícímu žákovi s jeho adaptací na nové vzdělávací prostředí.

9. Okruh připomínek 9: Obrázek na str. 20 (okruh 9)

Shrnutí připomínek

Připomínkující v této skupině se vyjadřovaly k obrázku na straně 20. Pro některé přispěvatele byl obrázek srozumitelný v jiných vyvolával řadu otázek, které však v následujícím textu nebyly zodpovězeny.

Vypořádání

Obrázek byl z dokumentu odstraněn pro jeho nejednoznačné přijetí, různé možnosti interpretace. Jeho jakákoliv úprava bez další možnosti reagovat na vznikající otázky by vedla pouze k přeskupení těch, kteří mu rozumí a těch, kterým tato změna přinese naopak více nejasností.

10. Okruh připomínek 10: Vzdělávací obsah - k předání na NPI (okruh 10)

Shrnutí připomínek

Všechny připomínky v této skupině směřovaly do konkrétního obsahu RVP ZV (vzdělávací obsah a jeho propojení napříč vzdělávacími oblastmi, konkrétní očekávané výstupy, učivo).

Vypořádání

Hlavní směry revize RVP ZV konkrétní obsah kurikula neřeší. Tyto podněty budou předány pracovním skupinám při NPI, které budou samotný obsah RVP ZV v následujícím období tvořit.

11. Okruh připomínek 11: Struktura oborů, oblastí (okruh 11)

Shrnutí připomínek

V této skupině připomínek se kromě kvitování zachování stávající struktury vzdělávacích oblastí a oborů objevila i jeho kritika. Obava spočívala v zakonzervování stávající podoby předmětového chápání vzdělávání a tím pádem ohrožení směřování ke kompetenčnímu vzdělávání. Kritika mířila i do samotné struktury vzdělávacích oblastí. Přišli návrhy na přeřazení některých oborů nebo alespoň jejich částí do jiných vzdělávacích oblastí. Celkem mnoho připomínek (ovšem názorově nejednotných) se týkalo přidání nových vzdělávacích oborů nebo přeřazení doplňujících vzdělávacích oborů mezi “povinné”, padly i návrhy na vytvoření a povinné zavedení konkrétních předmětů.

Vypořádání

Revize RVP ZV počítá s aktualizací a modernizací obsahů jednotlivých oborů. Popisu tohoto procesu se věnuje kapitola HS Obsah RVP ZV. Je možné, že dojde k přesunům některých obsahů i mezi obory či oblastmi. Považujeme tedy za vhodné, aby byla struktura vzdělávacích oblastí a oborů zachována, aby tyto “přesuny” byly patrné a srozumitelné a nedošlo jen k přejmenování nebo “přerámování” stejného obsahu. Nepovažujeme za šťastné, aby vznikaly obory či oblasti nové jen proto, že chceme odlišit současný stav od budoucího. Zvláště v situaci, kdy i nadále bude na úrovni ŠVP možné vytvářet předměty zcela libovolně, a to integrací či dělením vzdělávacích oborů. Požadavek přeřazení doplňujících vzdělávacích oborů mezi tzv. povinné též nepovažujeme za správný. Obsah těchto oborů bude integrován do stávající struktury tak, aby byl v plné šíři (ve formě očekávaných výstupů) realizován. Pokud by došlo k přeřazení doplňujících vzdělávacích oborů do současné struktury jako samostatných oborů v rámci nějaké existující vzdělávací oblasti a bylo umožněno, aby byly realizovány jen některé z těchto oborů (jak je připomínkujícími navrhováno), došlo by k tomu, že nebudou některé výstupy naplňovány, přestože by patřily do tzv. jádra. Volíme tedy cestu integrace obsahů doplňujících vzdělávacích oborů do stávající struktury.

12. Okruh připomínek 12: Praktická realizace, implementace, očekávané změny po revizi (okruh 12)

Shrnutí připomínek

V této skupině připomínek se objevují náměty a návrhy k úspěšné realizaci revize, a to nejen k procesu její přípravy, ale hlavně implementace. Zaznamenali jsme však i obavy a odmítavé postoje k jakékoliv změně. Několik připomínek mířilo přímo k textu HS (kapitoly Očekávané změny ve výuce po realizaci). Některým přispěvatelům chybí v textu důraz na aktivní učení, vyučování rozvíjející tvořivost a řešení problémů, uplatňování kooperativních strategií apod. Též se objevil dotaz na vymahatelnost souladu ŠVP se skutečností ve třídách (při výuce).

Vypořádání

Všechny náměty směřující k zavádění revidovaného RVP ZV a praktickou realizaci procesu revize vnímáme jako velmi důležité a budou předány nejen tvůrcům RVP ZV na NPI, ale též realizátorům podpory při jeho zavádění. Poznámka na chybějící důraz na některé pedagogické strategie - aktivní učení, vyučování rozvíjející tvořivost atp. je samozřejmě trefná a užívané pedagogické strategie jsou jedním z důležitých momentů plánované změny. Na úrovni RVP ZV však užití pedagogických strategií, postupů a metod bude mít výhradně doporučující či podporující charakter. Nebude to tedy povinná část RVP stejně jako např. učivo. Otázka vymahatelnosti souladu ŠVP a skutečnosti ve třídách bude řešena ve spolupráci

s ČŠI. Tento požadavek bude zahrnut do plánu hlavních úkolů ČŠI. Podněty směřující k cílům vzdělávání byly předány garantům této oblasti a NPI pro tvorbu samotného obsahu RVP ZV.

13. Okruh připomínek 13: Pojmy, slovníček (okruh 13)

Shrnutí připomínek

Připomínky v této skupině zmiňují nejednotnost ve výkladu některých obecně užívaných pojmů (klíčové kompetence, gramotnosti, vzdělávací obsah, očekávané výstupy, vzdělávací oblast a vzdělávací obor, učivo, osnovy atp.). Vítaný je záměr nezavádět pojmy nové a soustředit se na vymezení, vysvětlení a ukotvení pojmů stávajících. Kriticky je hodnoceno uvedení pojmu wellbeing s tím, že je to pojem nový doposud neužívaný, pro praxi neznámý. Naopak je zmíněna potřeba explicitně uvést a vysvětlit pojem gender, který v dokumentu chybí. Kritika v této souvislosti míří i na obsahovou a odbornou náplň DVPP, kde jsou pojmy užívány často neodborně nebo ve špatném kontextu.

Vypořádání

V dokumentu HS jsou na základě připomínek uvedeny definice pojmů klíčové kompetence a gramotnosti. Zároveň bylo doplněno zadání pro NPI, aby součástí RVP ZV byl výkladový slovník, obsahující věcný výklad používaných pojmů. Ten se stane základem pro plánování dalších podpůrných činností ve školách, aby tento pojmový aparát byl obecně vnímán a užíván správně.

14. Okruh připomínek 14: Struktura HS (okruh 14)

Shrnutí připomínek

Tato skupina připomínek se věnuje samotné struktuře připomínkovaného dokumentu. Pro některé je text příliš obsáhlý a podrobně a zbytečně odborně rozebírá to, co by mělo být napsáno stručně a jednodušším jazykem (na max. 3 stranách textu). Pro jiné je text naopak málo odborný a zasloužil by si podrobnější rozpracování. Některé jeho části jsou stručné. Objevily se návrhy, aby byly některé z kapitol HS přesunuty jako přílohy na konec dokumentu. Některé části dle připomínek obsahují text, který patří do jiné kapitoly, některá témata v HS úplně chybí (oblast umění a kultura, kreativní vzdělávání, vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami).

Vypořádání

Považujeme za složité vyhovět požadavku na zestručnění a zároveň podrobnější a odbornější vysvětlení. V rámci procesu byl tedy vytvořen Stručný výtah Hlavních směrů, který bude předcházet celému dokumentu a v němž budou obsažena všechna hlavní témata celého dokumentu. Bude tvořit stručný úvod celého dokumentu. Jednotlivé kapitoly pak budou obsahově provázány a "vyčištěny" tak, aby nedocházelo k duplicitám nebo dokonce obsahovým rozporům. Požadavky na doplnění jednotlivých témat konkrétních vzdělávacích oblastí nebyly akceptovány, neboť obsah vzdělávacích oblastí bude tvořen teprve s následující fází. Téma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami bude zahrnuto.

15. Okruh připomínek 15: Propojení klíčových kompetencí, gramotností a vzdělávacího obsahu (okruh 15)

Shrnutí připomínek

Připomínky v této části požadují přesné vymezení toho, jak budou jednotlivé obory a oblasti smysluplně naplňovat kompetence a gramotnosti. Stejně tak je poukazováno na to, že v současném RVP je uvedeno cílové zaměření vzdělávacích oblastí, ale v HS toto cílové zaměření chybí. Navrhováno je místo cílového zaměření vymezit oborové gramotnosti.

Vypořádání

Cílové zaměření vzdělávacích oborů / oblastí bude součástí samotné tvorby RVP ZV. Zároveň musí odpovídat požadavku, aby toto cílové zaměření bylo formulováno tak, aby přispělo k naplňování nejen cílů uvedených ve ŠZ, ale hlavně k budování a rozvoji klíčových kompetencí.

16. Okruh připomínek 16: Proces revize, celkové nastavení revizí (okruh 16)

Shrnutí připomínek

Připomínkující upozorňují, že Expertní panel je vytvořen pouze pro revizi RVP ZV a chybí expertní panely pro předškolní a střední odborné vzdělávání. Objevuje se obava, že pro změnu nejsou připraveni kvalifikovaní pedagogové a navrženo je, aby změna začínala na pedagogických fakultách, které by “měly učit učitele jak a co mají jinak učit”. Změna by měla být také doprovázena adekvátním ohodnocením nově nastupujících učitelů.

Vypořádání

Proces revize RVP ZV je jen částí velké mozaiky změn, které ve vzdělávání musí nastat. Proměna pregraduální přípravy, podpora změny hodnocení směrem k poskytování formativní zpětné vazby, proměna obsahu i forem přijímacího řízení na SŠ atd. Na revizi RVP ZV plynule navážou revize kurikul i na dalších stupních škol – předškolní, střední.

17. Okruh připomínek 17: Kompetenčně gramotnostní pojetí kurikula (okruh 17)

Shrnutí připomínek

Připomínky v této části uvádí rozpor mezi v HS deklarovaným kompetenčně gramotnostním pojetím kurikula a částmi HS, které inklinují k oborovému pojetí vzdělávání. Takový rozpor je vnímám jako “zakonzervování předmětů”. Připomínky navrhuji “teprve na dobře rozpracované kompetence nabalovat oborové výstupy, a ne to dělat obráceně viz dokument HS (oborové týmy stanoví obsahy a na ně se pokusí namapovat kompetence).

Vypořádání

Došlo k lepší formulaci zadání. Oborové pracovní skupiny mají za úkol provést analýzu oborů a jejich obsahů na základě kompetenčního rámce, který je v HS uveden. I nadále tedy platí, že zadáním je vytvořit kompetenčně orientovaný Rámcový vzdělávací program.

18. Okruh připomínek 18: Organizace výuky, individualizace, spojení žáků z různých tříd (okruh 18)

Shrnutí připomínek

charakteristiku vzdělávací oblasti, která mj. naznačuje návaznost mezi vzdělávacím obsahem 1. stupně a 2. stupně 13 základního vzdělávání - Prosím navrhuji zvážit i při této revizi možnost větší průchodnosti 1. a 2. stupně. Jednak není užitečné, že se žáci nemohou učit společně - tedy nadaní žáci z 5. tříd se nemohou ve výuce učit se 6. třídou (jen na mimořádných projektových vyučováních) - to ovšem stojí proti individualizaci výuky. Stejně se posunuly věkové potřeby žáků a žáci 5. a 6. třídy mají hodně společného a potřeba jejich kooperace je mnohem větší. Takže prosím při přesném stanovení 1. a 2. stupně zvážit umožnění individualizace.

Vypořádání

§ 5 odstavec (3) vyhlášky 48/2005 Sb., Vyhláška o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky

- V souladu se školním vzdělávacím programem lze na výuku některých předmětů dělit třídy na skupiny, vytvářet skupiny žáků ze stejných nebo různých ročníků nebo spojovat třídy.

19. Okruh připomínek Y: Pro informaci (okruh 19)

Shrnutí připomínek

Připomínky v této skupině pouze konstatují stav nebo dávají pozitivní zpětnou vazbu. Také byly do této skupiny zařazeny podněty, které se netýkaly dokumentu Hlavní směry revize RVP ZV. Do této skupiny byly dále zařazeny připomínky, které spíše než podnětem ke konkrétnímu textu, byly položenou (často řečnickou) otázkou.

Vypořádání

Tyto připomínky bereme na vědomí. S připomínkami, které směřovaly mimo dokument Hlavní směry revize RVP ZV, ale týkaly se konkrétní oblasti vzdělávání budeme nadále pracovat (jak na MŠMT, tak budou předány NPI).

20. Okruh připomínek Z: Patří do jiné kapitoly (okruh 20)

Shrnutí připomínek

Do této skupiny byly zařazeny připomínky nebo jejich část, které byt původně odkazovaly (např. uvedením konkrétní kapitoly, stránky i řádku) na kapitolu Struktura, ale svým obsahem nebo jeho částí se týkaly kapitoly jiné.

Vypořádání

Tyto připomínky byly většinou rozděleny na část patřící do této kapitoly (Struktura) a část patřící k jinému tématu a tato část byla předána garantovi tohoto tématu. Vnímáme, že může být pro připomínkujícího problematické nyní svou připomínku nalézt. Doporučujeme tedy novou kapitolu přečíst a posoudit, zda byla připomínka akceptována, případně se individuálně na vypořádání připomínky doptat.